

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő,
egész évre 8 pengő
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó:
DINKOREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkoreve Nándor könyvnyomdája Cselekmények
ide intézendők a szellemi részt illető közlemények
hirdetések és mindennemű pénzületek

A Magyar gyümölcserőt.

Írta: Sárközy Viktor, a Zalavármegyei Gyümölcstermelő és Értékesítő Egyesület ügyvez. igazg.

Megmozdult a magyar gazdaságszociális, felfigyelt a magyar gazdasági közönség és napról-napra foglalkozni kezd a gyümölcstermelés és gyümölcserőltéskelés problémáival. Előljárnak e téren a közép- és nagybirtokok, de éberben figyel, a látott jó példákat követi a kisgazdaközönség is, mely nem csekély részét termeli a most forgalomban levő gyümölcsnek. A földmivelésügyi kormány segítségére szített a gazdaságszociális és főként a már ismételten megszervezett gyümölcsvédelmi tanfolyamok útján olyan hasznos, olyan pótolhatatlan ismeretek köré vonja be a vidéket, melynek értéke felbecsülhetetlen és elrejtéshetetlen rövid időn belül nagy eredményeket fog felmutatni. Társadalmi léren pedig az egyes vármegyék különösen Baranya, Veszprém, Zala indítottak széleskörű agitációt az országban magyar gyümölcstermelésért minden igyekezetükkel arra törekedve, hogy a termelést megfelelő irányba tereljék.

A magyar kisgazda és legtöbb esetben a középbirtokos, sőt még a nagybirtokos is a meglévő gyümölcsfáit, mintegy fejősteheneknek tekintette még pedig oly formában, hogy ha azok gondozás nélkül adtak termést hát jó volt, ha pedig a termés elmaradt, egy csodás lesajnálással intézték el az év gyümölcstermelési eredményét, anélkül, hogy a fák gondozva, szakszerűen nyesve, különösen pedig, hogy permetezve lettek volna.

Most, amikor a földmivelésügyi kormány a mezőgazdasági kamarák munkásságának igénybevételeivel a gyümölcsvédelmi tanfolyamokat rendezik, csak figyelni kell, hogy mi annak az eredménye. A konzervatív magyar kisgazda eleinte bizalmatlanul tekint az ország legjobb szakértői által vezetett tanfolyamokra, de midőn látja, hogy az okoskérdő végrehajtott faápolás eredménye még a laikusnak is szembeütő, a maga szerény modorában meghajolva a gyakorlati uton bemutatott szaktudás előtt, maga jön kérni, maga jön felajánlani az ő gyümölcsösét, hogy az is szakszerűen legyen kezelve. Mindez azonban csak egyetlen lépés ama nagy probléma megoldása felé, amelyhez gyümölcstermelésünk jövője fűződik és mégis mennyi szív és lélek s aránylag mennyi költség kell hozzá. Költség nélkül ugyanis az elrepülő szó varázserőjébe nem bízó kisgazda gyakorlati útmutatást sohasem kaphat, azok és a munkások sorából gyakorlatilag senki ki nem oktatható és így a csupán szakelőadások keretében terjesztendő ismeretek haszontalan áldozatot képviselének.

Bár elvitatlanul és tagadhatatlan, hogy a földmivelésügyi kormányzatnak az akciója kétségtelen eredményeket hozt az a jövőben is fenntartandó lesz, azonban hol vannak azok a teendők megoldva, amelyek a gyümölcstermelés fejlesztése, fokozása, annak helye és mederbe való terelése céljából egy átfogó országos gyümölcstermelő és értékesítő egyesületre várna?

A mai viszonyok között a gazdaságszociális nem várható, hogy oly irányú intézményt létesítsen, mely az ő áldozatkészségéből leadott garasokból építse ki azt a szervezetet, amelyen egy külföldre irányuló kivitel célzó hatalmas intézménynek nyugodni kell. Az a tempó, amelyet az érdekeltek áldozatkészsége folytán betartani lehetne, nem tart lépést azzal a szükségességgel, mely szerint ezt a kérdést közgazdasági érdekből mielőbb megoldani, szervezni kell. Ha nem lépünk fel erőiesen, ha nem ellenőrizzük a magyar gyümölcstermelés renaissance célját, akkor fiaszkót vallhatunk s mostani munkásságunk mind kárba veszett fáradság, hiába kibökött kiadás lesz.

Téli gondolat.

Nagy fehér hópegylék hullanak a földre Ezer a kezében. Egmáshoz simulnak, Mint a jó testvérek: boldogan s megörve. A föld arculatán nyoma sincs a bunak Mert hópegylék hullnak...

Pattogó tűz mellől nézem, ablakon át, Amint a gyászlepel szépen átalakul, Ártatlan fehéré... Megváltozott világ Képe két szivemben s lelkemen átvonul A mult hangtalanul...?

Hogy volt? Nem emlékszem! - A képzelet játszott?

Zörög az ablak... Dühöng az orkán... S mint bérelt ellenség, szaggatja az álmot... Kacagva sikoltoz, nem fegy a hang torkán S nincs hó a hegy ormán!?

A napfény beragyog kis szobám ablakán... Reményt nyujtja talán? Vége az álomnak... Rut pocsolja támad a föld ábrázatán, Melyben csamány férgek békét kiáltoznak S mégis hadakoznak.

—lan—dor.

Cselekmények legforgalmasabb
törése

egy üzlethelyiség

2 szobás lakással s egyéb mellékhelyiségekkel aug. 1-re kiadó esetleg előbb is átvehető.

Érdekl. V. J. J. J. J.

Levente zenekar.

Tűzoltó zenekar.

Községi zenekar.

A múlt vasárnap azt olvastam mindket helyi lapból, hogy a képviselőtestület többsége ötdíszöri előterjesztés után megszavazta az előjáróság (az előjáróság elnevezésor mindenkor a vezető jegyző és bíró értendő) régőhajított kivánságát, hogy a Levente zenekart megszüntesse és helyette községi zenekart létesítsen.

Azt is olvastam a tudósításban, hogy a Levente zenekar megszüntetése tárgyalása nem ment olyan simán, mint azt az előjáróság óhajította volna, hanem meglehetősen viharos volt a tárgyalás és a felszólalók valamennyien a községi zenekar létesítése ellen beszéltek. Sőt az egyik képviselőtestületi tag nagyon nyíltan fejtette ki azt a nézetét, hogy a községnek a mai nyomoruságos helyzetben zenekarra ninosen pénze és hogy a 63 vármegyes országban se hallott soha községi zenekarról, pedig bejárt Nagy-Magyarország nagy részét; azt hallotta, hogy a legtöbb városban voltak működő zenekarok, amelyeket egyes testületek, vagy zenekedvelők tartottak fenn, de hogy község tartott volna el zenekart, ilyen nem hallott soha. Azért azt az indítványt tette, hogy a zenekar maradjon meg az eredeti rendeltetése mellett, t. i. hogy maradjon meg annak, aminél indult: Levente zenekarnak. A vita után a bíró szavazásra bocsátotta a kérdést és hatan szavaztak az előjáróság javaslata ellen, kilencen mellette. A szavazásból látható, hogy az előjáróság nem dicsőkedhatik valami nagy többséggel.

Mellékesen itt a szavazatok aránya, a fő az, hogy az előjáróság megkapta a szavazatok többségét egy olyan ügyben, melyben már négy előző tárgyaláson fiaszkót vallott az indítványával.

Nem tudom mi lesz a sorsa ennek a határozatnak. Nem tudom, hogy a Levente egyesület hogyan könyveli el zenekara ügyébe való hivatalon beavatkozást. Belenyugszik-e, vagy felebbez-e a határozat ellen. Ez különben nem tartozik a kritikuss tolla alá. Ez tisztán a Levente egyesület szorosán vett belügye: katonai dolog.

A kritikusnak az a dolga, hogy le-szűrje, megrostálja az események utáni hangokat és a közvélemény megnyilatkozásához hozzá illesse a maga véleményét is és úgy adja vissza azt a nagyközönségnek.

A Levente egyesület annak idején igen szépen illesztette be a zenekart a leventébe. Ez így csinálták országszerte és a fiatal leventék ifjak örömmel vállalták a zenei tanulást, mert hiszen a zenekar tagjai maga tartoztak gyakorlatra.

kivonulni. A zenetanulás szépen haladt a maga útján, később már a levante kivonulások alkalmával teljes katonai formát öltött a levante menetelése, gyönyörű látványt nyújtott, emelte a hatást a sastollas, Levante zenekarnak impozáns felvonulása az utcákon. A levante fiatal-ság szüleinek könny esmögött a szemében, mikor saját levante fiát látta a zenekar taktusában keményen lépegetni a csoportban. Kis kemény legényt, a jövő katonáját, a jövő emberét látta a legnagyobb örömmel gyermekében.

Igy a Levante zenekar első megjelenése az utcán valóban igen jó hatást keltett a lakosságban és néhányzori kivonulása a csapatok élén, jóleső érzést váltott ki a község egész lakosságából.

Annál érthetlenebb az előjáróságnak a Levante zenekar ellen megindított akciója, melynek első ízben az volt a célja, hogy a Levante Egyesület zenekarát a tüzoltóknak szerezze meg. Később oda módosította, hogy legyen községi zenekar és emellett görcsösen kitartott, jöllehet képviselőtestület néhány-
szor oda nyilatkozott, hogy a Levante zenekar ügyében nem kíván beavatkozni.

Ezeknek a nyilatkozatoknak dacára az előjáróság mégis megmaradt elhatározása mellett, újra és újra napirendre tűzte a zenekar ügyét, míg végre a képviselőtestület is megunt a folytonos zenekarosdi játékok és ha csekély szavazatbővítéssel is, de megszavazta a Levante zenekar elvetését. Más kérdés az, hogy meg volt-e ehhez a hatásköre?

A Levante zenekar a képviselőtestületi határozat értelmében megszűnt. Tegyük fel, hogy a Levante Egyesület helyenyűszik zenek

csak azt követeli meg, hogy térítessék meg neki három éven keresztül a zenekarra elköltött pénze, mely jó néhány ezer pengő. Ha a zenekar községi lesz, a községnek kell ezután fizetnie a zenekari költségeket, a tanárt, a teli teremfűtést, a világítást, ami évenként szintén nagy összeget tesz ki. Ezek a költségek ezideig a levante intézmény-terhére mentek, ezután a község polgárai zsebére megy a játék. Igaz, hogy azt mondhatja és talán mondja is az előjáróság, hogy a levante intézmény fenntartása ugyan-
csak a község pénzéből megy, de azért nem mindegy, mert a levante intézménynek külön költségvetése volt és van, ami nem lesz kevesebb azáltal, hogy a zenekarát elvenni igyekeznek és a terhek ezután a község költségvetését terhelik.

De végeredményben minék a községnek zenekar? Ezt kérdezik sokan. És ezeknek igazuk van. A mai koldusan andalgó, leromlott gazdasági helyzetben kinek kell a zenekar. Kinek van kedve ma a községi zenekar ügyével bajlódni, arra költeni az amugy is nehezen kipurított adófililereket, mikor naponként viszik el adóba a polgárság-butorát és árverezik el a csütörtöki hetipiacon. Mikor ilyen jelenségek vannak a községben, akkor nem a zenekarra kell gondolni, hanem gondolni kell az előjáróságnak arra, hogy takarítson meg minden fillért, amit csak lehet és ne emeljék fel a pótdadót 25 százalékról 33 százalékra, hanem a törekvés, az legyen, hogy az adók és egyéb köztérhek leszállíttassanak. Ez a község polgárainak az igazi érdeke, nem a zenekar és az ezzel járó több költségek.

Kritikus.

Ehling Péter győri kék-kelmefestő és vegytisztító fióküzlete Cell-

dömöikön Kreiner Nőverek női kalapüzletében Erzsébet-u. 19.

Elvállal mindon o szakmába vágó munkát. Festéseket jóállással. Gyászruhák soron kívül 24 óra alatt elkészülnek.

H I R E K.

A Kath. Legényegylet Rózsás Estélya.

Az élet kenyérkérdest vag az arcunkba. Sajog bele az egész társadalom telke. A pusztá lét körül folyó küzdőben bizonyos nyersség, eldurvulás, öszes üti meg az embert. A Legényegylet pedig ilyenkor kulturaprogramot vált valóságra. Előkészítnek, ifju reménynek a jövődöt iránt adja ezzel enerzikus bizony-ságot. A fiatal-ság sohasem tud söteten latni. Az ifjuság optimizmus a művelődés-
erő, az a hatalom, amely megtagadja most a magyar világ meggyemantósodott értékeit és vízi magával az új korszakba. A Rózsás Estély nyomatott Rendje, néhány draga vonást füz össze a mult szépségéből, kedvességéből. Mú-orán meglepetten olvassa az ember a Kérők et, tanrendje a régi selyemzsinó-
ros gárdog tanrendekét, jutniya eszünkön. Vagy meresz gondolni, vagy művelődő tudos-kodás a mai nap garmada, frivól elő, amerikai-s darabjaival szemben. Igens, az Egylet ragaszkodik a legjobb színházi nagy-cenyok-hoz. Feladatának tartja, a varót a magyar dramairadalom legjobb értékeivel megismer-tetni, a köznösz történeti és műzisést fej-leszteni, szereplőt pedig névni. Erejhez

nem a tökéletes színművészet, hisz ez nem lehet csi, hanem a játékos, derős népvétele. A szereplők játéka megüti a mértéket, intelligenciájuk ki tudja lesni a XIX. század elejének gondolatait a magyar törekvések és az idegen mania ellentétéhez, a katoná, a jogász, az arisztokrata típusait, meglátja a magyar vigjáték kezdő lépését, amelyből a népszimű meg a társadalmi vigjáték bukkant elő. Sarang István Baltaly szerepében átélté egész lelkével a francia haborkálat kiszolgált huszarkapitányt, Bognár László jói alakította a nyegle arisztokrata, elsőrangban bontotta ki Horváth Ferenc a multszázad latinos mű-veltségű prókatorának a leiket. Nagy Bela ügyesen szinzezte a becsület-s obisitot, Pong-rac Izván ennek ellentétjét a tudálékos ma-gyart. Sok nevetést fakasztott Holpért Izván és Régnér Antal a két jól sikerült jelenettel. Nagy Karoly a darabos vigkedélyt obastert állta ambiciót. Legnagyobb feladata Holpért Lajosnak volt, hiszen a Karoly szerep az új magyar nemzedék képviselőjét illusztrálja, akiben a régi virtus és az új műveltség ke-resi az életformát. Bájosan élte végig Pong-rác Mariska a szenvedélyes Mali szerepét, Lidi az egyensúlyozott, okos leány elsőrangú alakítóra talált Zacsik Maritba, a hagyomá-nyos lefogás megkövesedett alakja, a még mindig érdekesnek tetsző Margit asszony tö-kéletes interpretációt talált Vajai Franciskában. A szereplők érdeme vitán felül áll. Ez persze nem jelenti azt, hogy nem fordultak elő apró alakítási hibák. A színrehozás érdeme Grá-szovits Leo tanár úr, aki finom megérzé-seit vitte bele a szereplők előadásába.

Telt ház várta a darabot és családottan senni sem távozott. Az Egylet viszont a ra-gaszkodás eme megnyilvánulását jóvd munkaja számára sokszoros batoritásnak veheti. Előadás után hamar készen áll a terem a táncra. Felvonulás rózsás ruhákban. Már minálunk babám... mótája megdölte a ró-zsásbál hangját. Főlrágyoknak az arok, min-denki boldog, mindenki örül a mulatság, jó-ság, kedvesség örömeivel. Bobó júdás, férfias józan-öröm biztosította a rendet, a megértést.

Hamvazó szorda. A vig farsang bejezé-sével megkezdődik a magabaszállas időszak, amely előkészítet Jézus Krisztus feltámadásá-hoz. Sze dan közszónt be a nagy böjti időszak, amikor az apatsági tempóban a reggel fél-8 órai szentmise után a hívek hamvazásban részeseülnek annak emlékeztetere, hogy »porból lettél, porrá válsz«.

Templom szentelés. Bobán az országos gyűjtésből épített rom. kath. templom bene-diktálása (mezaladás) a jövő vasárnap lesz. A felszentelési szerlatas délelőtti 10 óraker kez-dődik szentmi-ével és szentbeszéddel. A temp-lom benediktálását dr. Kiss Lajos pápai kap-ran, kerületi esperes végzi.

Vasvármegye. kiagyólását foglalkoztatta Imre Ferenc mersevati lakós kérelme, mivel egy hídépítés alkalmával teneivel az árokba fordult és a telenek lábukat törtek. Imre Ferencnek ebből kara szarmazott és 200 P kártérítést kért a vármegyétől. A kisgyűlés az ügyet kivizsgálta és a kérelmet elutasította azzal, hogy a vármegye nem felelhet a bal-esetért, karosult a vállalkozóval szemben lép-het fel kárigényével.

Allatorvos Csöngén. Nagy Imre. állat-orvos Csöngén. telepedett és magányakor-latát megkezdte.

Sorozatos böjti vallásos előadásokat rendez a helybeli ev. Nőgyűjtő A első előadást Nagy Sándor he helybeli ev. lelkész tartta 19 en, csütörtökön délután 6 órai kezdettel az Arpád-utcai új elemi iskola termében. A vallásos estély után öförtorium a széény iskolagyer-mekék javára.

ASPIRIN.
tabletták különböző jel bevédnek meghűléses megbetegedések-nél és fájalmaknál.
A csomagolásban és 4 tablettában található Bayer keresztes bűzöskét nyúj a valódiságot és léteget.

Farsangi est. A helybeli Kath. Legény-egylet hushagyó kedden a Korona-szálló nagy-teremben egyfelvonásos szindarab előadása után családias estélyt tart, amelyre tagjait, pártoló tagjait és az egylet baratait ezennel szeretettel meghívja. Belépődij 1 P, mely öszszegben a tea kiszolgálás is bennefoglal-tik. Kezdeté este 8 óraker, egyfőző tánc.

Tudja Ön már, hogy az ismert Aspirin-tabletták 1895 ben beható kísérletek és tudomá-nyos kutatások után kerülték forgalomba és immár kb. 33 év óta az emberiséget a »meghűlések« elleni védekezésnél támogatják. Hűlések minden tüneteinel, influenza, spányol-járvány, reuma, csuz, ischiásnál ma már az egész világon A-pirin tablettákat az eredeti csomagolásban a »Bayerkereszttel« szedik.

Ev. ifjusági munka Alsóságon. Az al-ev. Leányegylet bár csak néhány hónapja alakult, maris szép multra tekinthet vissza. Az öszzejöveletek mindig nöpesek. A beiratkozott 45 tagból állandóan jelen van 30. A-távollevők rendszerint előre bejelentik tavolmaradásukat, vagy utólag igazolják. Az öszzejöveletek mindig nagy számmal és szívesen szerepelnek. Az eddig megtartott 10 öszzejöveleten öszszesen 93 szereplés történt. Ez pedig előadást tartott 9 tag egyszer, 2 tag kétszer, imádkozott 21 tag egyszer, 2 tag kétszer, szavalt 30 tag egyszer, 11 tag két-szer, énekelte 18 tag egyszer, 5 tag kétszer. Közös éneklésben és közös imádkozásban minden alkalommal minden tag résztvesz. A Leányegyletlet január 25-én egy jól megren-dezett szeretetvendégség keretét között mut-takozott be a köznöszégnek, melyen Molitörisz János ev. esperes és kedves neje is résztvettek. Különösképpen meg kell emlékezni Molitörisz János esperesnek a leányokhoz és a szülők-höz intézett szózatáról, melyben a mai kor leányának problémáit és a szülők felelősségét oly élelően és oly megkapóan festette le, hogy-még nagyon sokáig élénk emlékeztében fog élni a jelenlvtaknak. A szeretetvendégség anyagilag is szépen sikerült. A szíves adomá-nyokból az egyletnek 100 pengő tiszta jó-

vedelme marad említtet be-mo-
jelenni, az alsósá-
ezuttal mood hűh

A helybeli előadások mai kérsére dr. viteltékes szetek varosa-
latban a közt zenezámokát foz-
Egyzer-kötés-
delután 4 óraker

Figyelme előjárósága a esetekre való a köznöszég fi-
Az infonema mely lázzal, ná-
ruttal kezdődik, rohamosan fejlődő szövődményű, agyhártya-
Az influenza stádiumban levő és tüdőbejű, tüszentesse, üríti ki.

A ban azall kell g-
és ösz-zentes al-
junkt és orunk ek-
kezfogást és n-
mossuk meg.

Zsúlot és geket, tömeges ka-
rúni keli, mert könnyen ragadhat-
Övakodni ka-
vezet ellenállást-
italok és dohány-
mindenfélle megh-

Aki lazás-
szneuvél, az mar-
a masok tarsaság-
zójává válhat.

Leányok és látogassunk. Aki szennyezett tárg-
mosakodjék, szajt-
öblögessé és órá-

rea köhögőn vag-
A beteg fel-
gondosan kell kü-
lőzteni.

Nyomatékos lakosságot,
valamint a nyil-
vendéglők, körs-
figyelmét az ndr-
fenti nyilvános h-
tartására és gy-
gyakori és kiado-
Cellődmölt, 11.

Felülfizetett ok mulatságán
Szabo Te-
Dénés-5 P, Kis-
Vincze József
3 P, Csacsár J-
Kovács Ernő,
Szedencis József
Gyuláné,
Inház Antal, Szal-
Molnár József
II. 150 P, Bankó-
dor Janos, Ko-
vács László, id. K-
Móritz István
1 P, amely szíves-
ért közöspatet

A régi-világgyártmány,
Tiszaujlászedrő

Akinek a belmük-
dése megreked, nagyobbodott,
étvágya nincs, elgyengült,
nyelve fenéres- naponta egy
pohár termé-
onc Jónnel-
keresüvz rendbe-
mészlést és
jó közérzetle-
nyok elismeri,
orc Jónsef
sa következ-
tében állandó-
rendkívül al-
kalmos. A-
keresüvz
gyógyszerárk-
szerüzletekben
Felülfizetett mulatságán:
Sághegyi Bazilb-
Ldv. Alkalma-

szettek Fogy. Szövetkezele (Konzum) 10 P, Janossy Gábor 10 P, Draveczky Árpád Keszthely, Cellidömölki Ipartestület, Mark József, Bureš Richard, Bardosi Gyula, Ludván Sándor, Schütz Gyula, Wittmann Andor, Györffy Ernő Szombathely, Talabér Ferenc, Weisz Izidor, Abraham István, Németh György, Huhthausen Ede, dr. Pinter József 5 P, Dinkgreve Nándor 4 P, Honig Sammel Reh-

berger Arnold, Schmideg Simon, Nagy Pál, Fodor Lajos, Schlesinger Zsigmond, Brunner József, Schöntag Ernő, Rosenheim Jenő, dr. Bisziczky András, dr. Nesselmann Gyula, Kenessey Gáborné Inta, Berkes Jenő, Jozsa Gábor, Keresztes Egyletele, Szagan Janos, Brezlanovics Vendel, Ilyes József, Simon Sándor 3 P, Záborszky Sándor, Hohhold István, Simonfy Béla, Boba, Frank József, Pálffy József, Németh József, Dániel Géza, Adorján Dezso, Orlei Márton, ifj. Saary Ferenc, Tengely István, Csejthéy Viktor, Herzfeld Mór, Mátyus József, Klaffi Gyula, Metzger Janos, Sárvári István, Müller Ernő, Ertl Janos, id. Reich Imre, Alfay Pongrác, Böllinger István, Varga István Zalaapáti, Özv. Nyúlász Istvánné, Szalay Ferenc Zalaegerszeg, ifj. Vajai Sándor, Kanka Robert, Richter Jozsef, Hofmeister József, Schandl Kelemen Jánosháza, Petrovics István, Póczik Ferenc, Keresztes László, Horváth János, Joó Márton, Paszthory Gyula, C-oknyay József, Kovács Imre, dr. Maraczy Jenő, N. N., Horváth Janos I., ifj. Nagy István, Kutty József, Nits Lajos, Pethő Imre, Kiss Mihály, Bartha Albert, Szily Károly, id. Berkes Janos, Székely János, György Mihály 2 P, Holpért Gyula, Szakály György, Róth Mór, Rosta Ferenc 150 P, Szabó János 140 P, Lenzyel N. 120 P, Bornemissza Karoly, Hervay Károly, Poór Janos, Fülöp József, Tarr József, Szabó Sándor, Kusztos Jozsef, Grécsy Ferenc, Bakas-

rus István, Burza Lajos, Kovács István, Szabó Janos, ifj. Molnár Ferenc, Talos Janos Tapolca, Hudecz Gyula, Barath József, Herbszt Gyula, Farkas István, Nyars József, Reicher István, Gecsek Peter, Timá Józsefne, Koczor János, Ruttkay Jenő, Bettler László, Gaál Mariska, Kéjdi Janos, Kovács Gyula, Németh József, Csepregi Sándor, Horváth Ferenc, Remport József, Plehl Grózy, Nagy Pál, Gefin Lajos, Vadocz István, Kusztor József, Segall Endre, Márkus Flórian, Szoka József, Nagy József, Nagy Endre, Tóth István, ifj. Dolgos Lajos, Klein Márton, Nagy János, Csuhá Lajos, Szabó Sándor, Szabó József, Gombkötő István, Horák Lajos, Székely József, Kiss Sándor, Udvardy Mihály, Csizmadia Lajos 1 P, Birkás Gyula, id. Vajai Sándor, Ori Lajos, Kovács Károly, Kovács Kálmán, Kizmus Janos, Brandl Imre, Brezsan Vendel, Klaffi Sándor, Klapper Pál, Horváth Antal 50 fillér, N. N. 20 fillér, mely szives adományokért ezton mond köszönetet a vezetőség.

Gyümölcsfát, rózsát, gyökereket szőlővesszőt stb. most rendeljen, hogy idejében ültethessen! Ungváry József faiskolája Cegléd. Árjegyzék ingyen!

Riport a tenger fenekén. A mélytengeri állatok életéről rendkívül érdekes és izgalmas riportot közöl Tolnai Világlapja legújabb száma, amely változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Számtalan cikket, érdekes novellát, pompás rézkarcserű mélynyomású illusztrációt és két folytatásos regényt talál az olvasó a népszerű képalbum számában. Ára 24 fillér. Tolnai Világlapja minden olvasója 10 pengő bolti ár helyett 2 pengő 90 filléért bérmentve megkapja Tolnai Világlapja, Világtörténelme és a Műveltség Útja egy-egy 320 oldalas, többszáz képpel illusztrált díszkötésű kötetét.

»Turuli gyufa.« A nyugati és északi államok gyufa fogyasztói ma már csak az ugryvezett impregnált svédgyufát használják, amelynek az az előnye, hogy a gyufaszál legelőt után nem izzik, rögtön elszenesedik, illetve akár asztalkendőre, akár ruhára vagy szőnyegre leessik, azt nem égeti ki. Ezekben az államokban a gyufafogyasztás tölthom része már csak impregnált svédgyufában bonyolódik le. A hazai gyufagyárak most ezen példára »TURULI« oimkával szőlő szingy- csak impregnált svédgyufát hoznak forgalomba, mely a fenti követelményeknek megfelel. A »Turuli« gyufa doboza alacsony, elegáns kivitelű és fogyasztói ára azonos a nálunk fo-

Ujdonság!

Impregnált papírszőnyeg

1 m. széles 70 fillér. méterje

Alkalmos falvédőnek és kályhaellenzőnek is.

Különbféle mintákban kapható!

Dinkgreve Nándor papirkereskedésében.

galomban levő rendes svédgyufáért. A szőlő szingy impregnált »Turuli« gyufa minden fűszer és csmegegyzetben, dohány nagy- és kistörszében dobozonként 6 filléért kapható.

Juliuskák jelentkezzenek! Február 18-án lesz Juliuska napja és ezen a napon pompás névnap megjelentésről gondoskodik a Delibáb színhazi képeziap. Kerjük az összes Juliuskákat, vegyék meg a Delibáb február 14-iki számal, amely erről részletes felvilágosítást közöl. A Delibáb a m. kir. fejmelző hivatal által hitelesített három ezüstkanalat ad névnap ajándékul. A népszerű színhazi képeziap új számában számtalan érdekesebbnél érdekesebb színhazi és filmetek, pletyka, hír, rézkarcserű regény és novella van. Egy szám ára csak 20 fillér.

Székredés. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a természetes »Ferenc József« keserűvíz még ingerlékeny beltü betegéknél is fájdalom nélkül hat.

Erdos Renne jubileumi emlékkönyvecskéje par nap óta huszezer példányban nagyja el a sajtót. A könyvet az »A fotográfia disztit, az irónépek, leányainak és rákoshegyi otthonaikat felvételivel.« A kis könyvecské biblofi jelentősége lesz, miután könyvtárosi forgalomba nem kerül és az iróné csak az ő hűségese olvasónak akar kedveskedni vele, kinek felevezőlap kérésre ingyen küldi meg. Címe: Rákoshegy, Bathory u.

»Miss Magyarország« Európa nyolc legszebb leánya között. A Színhazi Élet Párizsba küldött munkatársa és fényképesze izgalmasan érdekes tudósításban számolnak be a párizsi »Miss Európa« választásról. Tudósítás és fényképek írják le a párizsi operaház kapuzatát, ahol Tasnady Fekete Mariát telkesen ünnepele és megtapsolta az op-rabál közönsége. Az idei »Miss Európa« választásnak van egy újítása. Eddig a választás után »Miss Európa« valamennyi ország megválasztott szépegekirálynéja kérésre el a Rivierára. Idén a választást rendező Le Journal úgy döntött, hogy csak a »legszebb nyolc leány« viszi el Nizzába, Cannesba, Monte-Carloba. Tasnady Fekete Mária, »Miss Magyarország 1931.« a nyolc eső között van és pénteken este Miss Európa-val együtt mar le is utazott körútjának első állomá-ára, Lyonba, ahol nagy ünnepek várják Európa legszebb nyolc leányát. A párizsi választásnak minden izgalmas részlete megelevenedik a Színhazi Élet hasábjain. Ince Sándor helilapjának ez a »Miss Európa« száma a szokottnál is gazdagabb és változatosabb. Három nagy premierenk: a Nemzeti Színház, a Vig Színház és a Kamara Színház ujdonságainak beszámolóját hozza és közli a három darab legérdekesebb jeleneteit fényképekben. Rengeteg cikk, novella, riport van még a Színhazi Élet új számában, amely háromfelvonásos darabmellékletet, kotta, kézi-munka mellékletet és egy teljes gyermekjáték ad. A Színhazi Élet egyes példányainak ára egy pengő, negyedévi előfizetési díj 10 P, kiadóhivatal Budapest VI. Aradi u. 8. Egy pengő bélyeg beiktatása ellenében bárkinek elküldi a Színhazi Élet kiadóhivatala - »Miss Európa« számot.

Tisza Kálmán.

Politikai és publicisztikai tanulmány.

50) Iria: Vécey Tamás.

A Tisza-korszak nagy katasztrófa volt az árvíz, melynek gátlóhatatlan hullámai elsodorták Szegedet. A romokból a király, a nemzet s Európa áldozatrakész Tisza Lajos vezetése alatt új, szép és hatalmas várost varázolt elő.

Tisza idejében Fiume szerény kikötőből tekintélyes tengeri várossá fejlődött s évről évre szemlélatomást gyarapodott.

A fumei kikötő építésére Tisza alatt több mint 48 millió koronát költöttek. Tizenöt év alatt, midőn gróf Szapary Géza és gróf

Zenit Ágost volt a kormányzó, a bevétel 160.000 tonnáról 810.000 tonnára; a kivitel 165.000 tonnáról 807.000 tonnára emelkedett. A tengeri kereskedelem érdekében az »Adriatic« társaság Fiumeből rendszeresen hajójáratakat indított nyugat felé. A brazilai, közepetengeri, északafrikai s több más járat kiindulási és visszerkezesi állomása is Fiume volt.

3) Államháztartás, valuta, bankügy.

Tisza készítette -lő a Deak-part leromlása után az államháztartásnak egészséges korszakát, ő háritotta el a pénzügyi sorvas veszedelmét.

Wekerle Sándorral, még mint államtitkárjával egyetértőleg állapította meg a teendőköt: a szeszadó szabályozását, a regale megváltását, amely államadóssági címlet konverzióját és a dohánygyedáruság szigorubb kezelését.

Mindez kitűnően bevált s a mérleg ugy megjavult, hogy az egyensúly 1899-ben elérte, az 1890. évi mérleg pedig már 28 millió forint felesleggel záródott.

Igy Tisza erélye, Wekerle szaktárelme s a nemzet áldozatkészsége megvalósította azt a célt: államháztartásunk rendezését, amely végezt Tisza és Deak a szabadelvű pártot alapították. A fuzió lényesen beváltotta tehát e téren is a hozzáfűzött reményeket. Nem hiába hozott érte Tisza személyes áldozatot és nem hiába kért áldozatot a nemzetől sem, hogy kitűzött nagy célját elérje, mert a deficit eltűnt, a mérleg megjavult s az állam hitele megszilárdult.

A népek gazdasági élete, fejlődése, virágzása a hetvenes évek óta nemcsak nemzetgazdasági, hanem világgazdasági tényezőktől is függött, amelyek bonyolult törvényekkel megfigyelés és kihasználása messzetekintő államfelfűzési bölcseséget igényelt.

A világgazdaságban Bismarck óta az arany a vezető kém. Az arany mennyisége évről-évre nőtt s az aranyvaluta hódító utján haladva, lenyomta a kamatlábát. Az aranyvaluta behozatalához Tisza tette meg nálunk nagy óvatosan az előkészítőket.

Tisza Kálmán azt tartotta, hogy a valutarendezés szervesen előkészíti az önálló magyar jegybank felállítását a dinagio kizárásával. Addig is a volt osztrák bankot bécsi és budapesti két főintézet szervezésére, a magyar hitelügyek biztosított kiellégítésére s bilingvis bankjegyek kibocsátására kötelezte a törvény, jelölt a »dualizmusnak, melyet szembetűnően mutat az is, hogy a közös bank ügyében külön-külön törvényt hozott mind a két állam.

Hirdessen a Kemenesaljában.

A. A mezőgazdaság.

E téren Tisza nevéhez fűződik az erdő-
törvény (1879. XXXI.), a vízjogi törvény (1885.
XIII.), a halászat törvény (1888. XIX.) és
az 1889. XVIII. tc. megalkotása, mely a föld-
művelésügyi irányítására önálló minisztériumot
állított fel, ezután a gazdasági egyesületek szö-
velésének kezdeményezése, a gazdasági
aluló- és felső oktatás javítása, a gőzeke és
aratógépre versenyek meghonosítása, a budapesti
(1885.), a brüsszeli (1889.) és a bécsi (1890.),
kiállításokon gazdasági haladásunk bemutatása,
végre a mezőgazdasági termékek jó értéke-
sítése — melyeknek hiányát ma annyira ére-
zük. A nemzet gazdasági fejlődése, rendezett
közállapota, sulyának és tekintélyének növe-
kedése lehetővé tette ugyanis, hogy 1887-ben
előnyvel üjíthatta meg Tisza további 10 évre
a kereskedelmi és vámszerződéseket, melyek
biztosították hazánknak Ausztria minden piacát.
Ime, ezek voltak a Tisza Kálmán alkotásai.
Az elfogadottan itélkezett elismerésre
készítte iránta az a fejlődés, melyet a magyar
államszervezet koraszór kiépítésének, közm-
velődésünk magyar szellemű irányításának és
gazdasági haladásunk megvalósításának kérd-
éseiben az ő mesteri keze létre hozott. Az
ország megtartására irányuló alkotásai Tisza-
nak valóban épen olyan kiválóak voltak, mint
volt a haza megmentése körülül tette.

X. A generáliából lett közlegény.

A hazaszeretet készítette arra Tisza Kálmán,
hogy lemondása után is bent maradjon a
pártban s ezáltal közvetlen tanója és
segítője legyen utódai rettenetes küzdelmeinek.
Amilyen ő zeilen és hazafias volt ez az elha-
zarozás, olyanira szerencsétlen volt az az
együttre nevez. Mindezen okok, mely a minisz-
terelnököknek szóló- működésüköt, őt érte
elsősorban, mivel a politikai világ tulbecsülte
hatalmait. »A mult Tisza Kálmán miatt nem
tud meghaloni — s a jövő Apponyi miatt nem
tud megszűlni! — mondotta volt Ugron Gábor.
Tisza utódaira olyan súlyos problémák
megoldása oveszedett, melyekhez az ő erejére,
vagy legalább is igazságra lett volna szükség-
gű. Az első probléma a kiegyezés változtatlan
fenntartásának kérdése volt, a második
legfontosabb és legnehezebb az osztrák bel-
szavak folytán előállított kétségbeesztő helyzet-
nek orvoslása. Ez nem volt csak osztrák kér-
dés, hanem magyar probléma is, mert a mi
oldokolásunk utja a monarchia sorsához volt
hozzáfüzve, a monarchiat pedig a szétmállás
veszélye fenyegette.

Előre kell bocsajtanunk mindjárt, hogy
az utódok kormányoknak egyik kérdés megoldása
sem sikerült.

Az első kérdés megoldása azért nem
sikerült, mert a kétoldalú szerződésen nyugvó
kiegyezés alap vázolatlanlanságát valló nézet,
melyet Apponyi »a rezignáció politikájá-
nak gonyolt, Tisza távozása után még élesebben
allott szemben a szélsőbal 40 es és a nem-
zeti párt dualizmus fejlesztő irányzatával. A
nép »a nézetei legelőször a véderővita óta
mind jobban tért hódított a szétfejtésre
való törekvés, a király pedig ezért, valamint
az osztrák zavaros belpolitikai helyzet miatt
még jobban ragaszkodott a kiegyezés változ-
hatatlanságához, mint azelőtt. »Csak egy tel-
jesíthető az egyes részek kívánságai az egész
veszélyeztetése nélkül, — ha minden oldalról
elismérik, hogy a monarchia alapörvényei
kérdésbe nem hozhatók — mondotta egykor
Andrássy Gyula.)

Tisza Kálmán utódai nem tudták elosz-
latni a valóhatatlansági eszme miatt kelte-
kezett feszültséget, hanem az egyházpolitikai
reformmal ügyekzetek azt fejezték, melynek
napirendre tüzését csak villámhárítónak fo-
gadta el a király, mert nemcsak meggyőző-
dése, de vallási orthodoxiája is ellene volt a
javaslatnak. A kérdést »kormány tető ala is
hozta, de őriassította vele magától a hatvan
beletek egy jelentékeny részét, kik a néppártba
tömörölve ezental az obstrukciót támogaták.
A második nagy problémával: a mo-
narchia szanálásával egyáltalában nem bírt
megküzdeni egyik utódokmány sem. Ismá-
rtes, hogy Ausztriában Tauffa a németek elle-
1) Gróf Andrássy Gyula 1871. november 7-én
beszéde.

nére lejjel csak feudális koalícióval kor-
mányolt és. hogy ez a helyzet a csehék
erejét egy megnövelte, hogy azok az ifjú cseh
pártban tömörültek, megkötötték 1891-ben a
mérésüket ő c-eket, — s a monarchia fel-
osztását tűzték ki céloktul, hasonlóan a »nag-
batalmi háborút« emlegető magyar ellenzék-
hez. Ez a két irányzat egyaránt a Németor-
szágban való szövetségben látta törekvései-
nek legfőbb megallóját. Németország viszont
helytelenítette a szlovok előnyomulását Ausz-
triában és a hadsereg egységének felbontására
irányuló törekvéseket Magyarország ugy,
hogy ebben az időben a monarchiának Né-
metországgal is voltak ellentétei. De nem-
csak Németországgal, hanem a többi hatal-
massággal szemben is meg volt benitva az
áldatlan belpolitikai állapotok miatt a mo-
narchia külpolitikai akcióképessége, még pedig
éppen akkor, amikor arra a legnagyobb szük-
sege lett volna, t. i. mikor az európai nagy-
hatalmak átcsoportosulása megkezdődött. A
belpolitikai helyzetből kifolyólag a birodalom
fegyveres erejének fejlesztése is elmaradt. A
monarchia népei, sőt államlemtartói népei
sem tudtak eleinte az áldozatkésznek arra
a lökásra emelkedni, mint a németek, vagy a
franciák, amikor pedig már később elődázha-
tlan lett a véderő fejlesztése, a mulasztások
pótlását egyik állam pénzügyi ereje sem bírta
meg, miért is a világháborúban nekünk a
lődönösen a gépek hiánya, ezr, meg ezerral
több emberáldozatba került*) mintha felsze-
relésünk már idejében rendezett lett volna.
Midőn Ausztriában az új cseh, a Lueger féle
keresztény szocialista- és a szocialdemokra-
tákt megerősödésével a nemzetiségi viszaly a
parlamentari gyensúlyt teljesen felborította,
akkor ott a kormány az alkotmány-örvény 14.
§-ához folyamodott, hogy a véderő fejlesztését
biztosítsa. Ez abszolutizmust jelentett ugyan,
de nem olyan abszolutizmust, amely a szaját
josszantából fekkdt rá az államra, hogy azt
elnyomja, hanem olyat, amely, mint az osz-
trák talajból kinőtt korrekтивuma a parla-
mentarizmusnak, az állam megmentését esz-
közölte. Nálunk Magyarországon nem volt a
parlamentarizmus betegségeinek semmiféle kor-
rektivuma itt mifőn a kormányunk a haborus
veszélyre figyelmeztető intelmé az obstru-
álókna! süket fülekre talált, kibetett kézzel
kellett nézni minden aggódo hazafinak, mint
rohan vezetbe az ország. A függetlenségiek
csoportja épen akkor lett a közvélemény irá-
nyítójává, amikor a háborús veszély fel-
tűnt fejt és midőn Ausztriában megszer-
vezték a propagandát Magyarország megdön-
tésére. Az osztrák körökben ez a perod eljá-
rása nem szabad, hogy pillantásunkat elho-
maljosítsa midőn az uthoni processust vesszük
szemügyre, — mert ha a véderő fejlesztése
állami szükséglet volt, akkor azt meg kellett
volna szavazni minden osztrák peradia elle-
nére is.

A magyar kormánynak emberfeletti erőre
lett volna szüksége, hogy a haborus veszély-
lyel és ezekkel a szétfejtő törekvésekkel
megtűzdhessen. Erősítene kellett volna a li-
rality tekintélyt, előmozdítania a hadsereg fej-
lesztését, szerveznie az erőket, hogy Magyar-
ország szilárdan és egységesen állhasson ellen
a centrifugális erőket. De hol volt akkor
már olyan magyar államférfi, aki ezekre
képeséggel bírt volna? A magyar politika
sikerének minden feltétele Tisza Kálmán egye-
niségéhez volt hozzáörve. Midőn őt felretolták,
ellenségeink kaján vigyorgással szemlélték,
hogy a magyar kormány konstruktív törek-
véseivel milyen egyedül maradt és hogy milyen
tehetetlen a monarchia kétségbeesztő helyzeté-
nek szanálásával szemben! De hát a magyar
népnek »obstrukció kellett — a legnagyobb
veszély idejében is — az ellenzéki vezéreknek
a nép tapsa az obstrukció rendezésért.

Tisza Kálmán ezen idő alatt már csak
»közlegény« volt és nemes szerénységgel igaz-
án »közlegény« módjára is viselkedett. Nem
tulakodott előre, nem tartott kiiketeket és nem
intrikált, nem tett mást soha, mint tanácsot
adott — ha néha megkérdezték, — hiszen
azért maradt bent a pártban. A jobboldalhoz

1) A világháború szerkeszti és kiadja a n.
kir. hadtörténelmi levéltár. Budapest 1928.
2) A világháború című mű.
3) Szekfű I.

vezető folyoso tájékan szokott üldögnéni és
mindenké iránt tanosított jószága, megállapo-
dott bölcsesége, nyugodt, csendes modora,
valamint »kissé túlfinomodott érzésvilága, va-
lami szent és nemes komolysággal töltötte
el« őt, a nélkül, hogy tekintélye nyomasztó-
lett volna bárkire nézve.
(Folyt. köv.)

Eladó kovácsszerszám.
Teljes kovács-műhely felsze-
lés jó karban, fuvóval és furó-
géppel azonnal eladó.

Boda Pálnél Nagysimonyi.

4 szobás lakásból álló ház
nagy pincével és mellékhelyi-
ségekkel 1931. május elsejére
bérbe adó.

A ház esetleg el is adó.
Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Celldömökön Báthory-utca 41
szám alatt levő ház azonnal
eladó. A házon van két szoba,
konyha, éléstár, előszoba, pince,
faház, szép kert, több termő
gyümölcsfával.

Érdeklődők forduljanak a házban lakó
tulajdonoshoz.

Gondos, takarékos szülők

csak »Slager« varrógépét vásárolhatnak,
mert tartósága és jószága az egész vi-
lágban évtizedek óta elismert és a fixetési
feltételek a legkedvezőbbek.

Érdeklődjön mintaraktárunknál, hol
vevőinket állandóan díjmentes bimző és
varrókattásban részesítjük.

Mintaraktár: Hallem Sándor urnál
Celldömök.

Slager Varrógép R. T.

2+1 lámpás
hálózati készülék lámpákkal,
hangszórával IOP.

6—12 havi részletfizetésre is
kapható a

Vasmegyei Elektromos Művek Rt
Celldömöki Telepán.

**Kisebbs-nagyobb
HÁZHELYEK**
eladók.

Cím a kiadóhivatalban.

Mie
ren
velőjének
Vargha
és Könyv-
József-ka
t
Könyvria
Vállal:
rendbeh
peres elis
Lapunk

HATÓ!
bajok
elése.
der Árpád
korvos
Ara 2-40 P.
II. kltak
Lapunk kiadó-

ház.
Árpád-ucca 7.
gyszobás lakással
helyiségekkel azon-
szerkesztőség-

ALÓSÁG!
árból
20%
10%
10%
pint ezen lap e'6-
a Park Szállá-
10. Szemben a
oldalával.
VIII.

kalmi aján-
bzhethi be, ahol
ok,
honok,
ok,
ok
6—12—18
e kaphatók
Jániel
égi szaküzlete
Telefon 30.

**gyobb
LYEK**
k.
ivatalban.
K i n i